

ОБЩИНА ГУРКОВО

гр. Гурково 6199, обл. Ст. Загора, бул. "Княз Ал. Батенберг" 3
тел.: 04331/ 2260, obshtina@gurkovo.bg, <http://www.gurkovo.bg>

ОБЩНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

2026 година

Приет с Решение № 360 /24.03.2026 г. по
Протокол № 29 на ОбС – Гурково

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Планът отразява европейски, национални и местни политики за младите хора, систематизирани в програма с приоритети за всяка конкретна година от специфични акценти, свързани с динамиката в очакванията и потребностите на общността на младите хора. Плана изразява актуалните за Община Гурково предизвикателства пред младежта и съответните стратегически предложения за преодоляването им. Той цели създаване на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

Предвид рамката на Националната стратегия за младежта 2021-2030 г., Национална програма за младежта 2021-2025 г. и европейските стратегически документи за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, структурата и дефинираните цели в Закона за младежта, Общинския план за младежта 2025 г. не променя дефинираните цели, направления и логическа рамка. Едновременно с това в Министерство на младежта и спорта ще бъдат водещи и в следващия 10-годишен период. В новата десет годишна доктрина за младежта до 2030 г. стратегически цели са равнопоставеност между формално, неформално и професионално образование, устойчива заетост и младежко предприемачество, ангажираност, участие и овластяване на младите хора, социално благополучие, свободно време и култура.

Предвидени са дейности, които чрез регионални и местни специфики последователно развиват основните приоритети и визията на Националната стратегия за младежта (2021-2030):

„Автономни млади хора, с устойчиви морално-етични ценности и с добра образователна подготовка, професионални, социални и граждански умения, способни да вземат важни решения за себе си, общността и държавата и да поемат отговорността за тях“.

В обобщение на казаното дотук, философията на Общинския годишен план за младежта 2026 г. следва актуалната европейска доктрина да отговаря на потребностите, да кореспондира с интересите на младите хора, да допълва познанията им и да улеснява навлизането им на пазара на труда.

При разработването на Общинския годишен план за младежта 2026 г. са взети под внимание и текстовете на ревизираната Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, Световна програма за действие на младежта, приета с резолюция на Общото събрание на ООН, Стратегия на ЕС за инвестиране в младежта и мобилизиране на нейния потенциал, както и обновената рамка за европейско сътрудничество в сектора на младежките дейности.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ГУРКОВО

Настоящият анализ обхваща всички важни за младите хора в община Гурково аспекти, очертаващи тяхното развитие - образователен статус и здравословен начин на живот, икономическа активност и професионална реализация, участие в демократичния живот на общината и младежко доброволчество. Анализът обхваща и състоянието на младежката работа, младежкото представителство и участие в процесите на вземане на решения.

1. ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Според действащото административно деление на Република България, община Гурково е в състава на административна област Стара Загора. В общината са разположени град Гурково, с. Паничерево, с. Конаре, с. Лява река, с. Пчелиново, с. прилежащо населено място с. Златирът; с. Лява река; с. Димовци, с. прилежащи населени места с. Брестова, с. Дворище, с. Жълтопоп и с. Жерговец;

Основната характеристика на младежката общност в Община Гурково, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни по-принцип от тези на младежите в национален мащаб. Община Гурково се характеризира с:

- ✓ Ускорено застаряване на населението – увеличаване дела на хората в над трудоспособна възраст;
- ✓ Дефицит на квалифицирана работна сила;
- ✓ Миграция към големите градове в страната и в чужбина
- ✓ Обезлюдяване на населените места.

Трудно е да се определи броят на реално пребиваващите младежи в общината, тъй като в различните сезони, той е различен. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред ниско образованата част. Една част от младите хора сезонно пребивават и работят в други населени места и в чужбина, друга част целогодишно работят в по-големите градове, където могат да се реализират.

Към 31.12.2025 г. общият брой на населението по постоянен адрес в Община Гурково е 5567 души.

Броят на младите хора е както следва:

- 15 -19 години – 367 души
- 20-24 години – 362 души

- 25 – 29 години – 318 души

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Гурково през последните години намалява. Основните причини за това са отрицателният естествен прираст и миграционните процеси, протичащи на територията на цялата област.

2. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

3. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА ГУРКОВО

Младите хора в Община Гурково, наблюдавани в общия контекст на възрастова група и в своята индивидуалност, носят характерните особености на младежката общност в глобалния, европейския и световен план. Отличава ги динамичното развитие на възгледите и възприятията им като представители на ново поколение.

Най-разпознаваем в младежката общност остава стремежът към независимост, подхранван от разнообразни информационни източници, чрез които различни по своята същност авторитети се превръщат в модели за подражание. Това понятие младежите свързват преди всичко с финансовата свобода. Проучването на техните нагласи ясно показва, че материалният аспект има водеща роля, когато степенуват категориите на собствената си ценностна система. Те измерват успеха с нивото на социалната и икономическа свобода, до което могат да достигнат с професионална реализация или друга форма на изява. Това обуславя стремежа да вземат самостоятелни решения в желанието им да намерят своето поприще и призвание.

В този деликатен период на техния живот оказват влияние обективни и субективни фактори, сред които най-силно въздействие имат незадоволителните условия на младежкия пазар на труда. Гладът за определени специалности все повече се разминава с реалните възможности на професионалното образование от една страна, а от друга нивото на компетентност на младите специалисти често не кореспондира нито с тяхната самооценка, нито с изискванията на работодателите. В този процес ползват роля на общината е да посредничи в партнирането и диалога между образованието и бизнеса, да насърчава навлизането на дуалното образование в сфери, важни за икономическия и социален микроклимат.

Образователната инфраструктура за всички етапи на обучение в Община Гурково осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности. Представени са всички образователни степени и във всяка една от тях образователни институции с традиции за качествено образование.

По отношение на образователна политика, местното управление се стреми да осигурява качествено образование на младите хора като:

- ✓ Предприема мерки и провежда действия по превенция и ограничаване на отпадането от училище;
- ✓ Осигурява максимални условия за равен достъп на младите хора за образование;
- ✓ Поддържа и обновява сградния фонд на учебните и детските заведения, детски и спортни площадки, зони за отдих, посещавани от младежите;
- ✓ Работи за ограничаване на агресията сред младите хора;

На училищно ниво, с цел да се подобри качеството на образованието и задържането в училище на учениците, подлежащи на задължително обучение, са предприети различни мерки.

В училищата активно се работи по училищните програми за превенция на ранното напускане на училище. Провеждат се консултации с ученици застрашени от отпадане. Осигурява се обща подкрепа за личностно развитие на застрашени от отпадане ученици. Предприетите действия от страна на училищните ръководства и община Гурково е в насока подобряване нивото на образованост на подрастващите и младите хора, чрез включването им в различни инициативи, в зависимост от техните амбиции и интереси.

Училищната мрежа на територията на община Гурково се състои от следните учебни заведения:

1. СУ „Христо Смирненски” гр. Гурково
2. ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” с. Паничерево
3. ДГ „Латинка” гр. Гурково и един филиал към нея в с. Паничерево.

Ранното отпадане на учениците от образователната система, липсата на завършено основно или средно образование са основни фактори, в резултат до което се стига до младежко социално изключване. Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещето им кариерно развитие и професионалната реализация в живота.

Възможностите за професионално развитие, достъп до качествено образование и участие в местното самоуправление са само част от приоритети, които са в основата за успешната реализация на младежите.

Младите хора имат затруднение за включване на пазара на труда, поради това, че нямат практически и трудов опит по придобитата специалност, както и от факта, че малко работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители. Младите хора се чувстват демотивирани от предлаганото заплащане, както и от условията на работа.

Причините за младежка безработица могат да се обединят в няколко аспекта:

- Дисбаланс между реалното търсене на пазара на труда и младежите с определено професионално направление;
- Занижено равнище на професионална квалификация;
- Слабо търсена или неточна професионална ориентация;
- Липса на професионален опит, който е основен фактор за всеки работодател при подбор на кадри;

- Демотивация от предлаганото заплащане;
- Малко на брой работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители;

Националната политика на заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи:

- Информация и услуги за професионално ориентиране и обучение;
- Квалификация и преквалификация;
- Помощ при започване на работа, чрез субсидирани схеми на заетост.

Младите хора се нуждаят от по-голяма подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес, въпреки добрите практики и модели по Проекти и програми, които ги насърчават. Предприемаческата култура сред младежите все още не е добре развита. Сред основните причини са: липсата на стартов капитал, непознаване на бизнес средата, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, икономическата криза и др.

Достъп до информация е много важен фактор за развитието на всяка личност. Познаването на информационните технологии дава предимство на тези, които ги познават, за осведомяване в областите представляващи интерес.

Информационни услуги на младежи предоставят: Дирекция бюро по труда, Дирекция социално подпомагане, общинска администрация, читалищата и библиотеките в населените места.

Община Гурково има изградена следната културна инфраструктура – обществени библиотеки към всички читалища и две музейни сбирки в град Гурково. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. Читалищните библиотеки осигуряват допълнително възможности за максимален достъп и обем на информация, непрекъснат достъп до интернет и различни виртуални услуги за младите хора от малките населени места в общината.

Младите хора живеят в епохата на новите технологии. Те общуват повече в социалните мрежи и като че ли предпочитат посредствения чрез технологии контакт, пред директния „лице в лице”. Социалните мрежи са естествена за тях среда, в която създават контакти, търсят и споделят информация, общуват с приятели.

Дирекция социално подпомагане провежда държавната политика в областта на социалното подпомагане, закрила на детето и социална интеграция на хората с увреждания на територията на Община Гурково, в това число и младежи до 29 години.

Социалните услуги са ключов фактор за ефективно социално включване и участие в живота на обществото на младите хора. Целта е ограничаване на социалната изолация, в която се намират младежите в неравностойно положение, предоставяне на домашни грижи и създаване на условия за цялостно обслужване и задоволяване на основните жизнени потребности през деня.

Здравното състояние на лицата, принадлежащи към младежките общности се определя от състоянието и тенденциите на демографските процеси, заболяемостта, рисковите фактури, физическото развитие и самооценката на здравето, които са характерни като цяло за нацията.

Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е създаването на условия за физическо възпитание и спорт. В общината функционират: спортните клубове, танцовите състави. Като цяло здравословното състояние на младежите в общината е добро. Някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на: храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

Общината разполага със стадион, футболни игрища, детски площадки и фитнес уреди на открито в гр. Гурково, които са достъпни за всички.

Чрез спортни занимания основно в училищата, младите хора развиват ценните физически и психически качества.

Дейности по превенция и преодоляване на проблемното поведение на местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН):

Основната задача в работата на МКБППМН е координиране на работата на различните държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора и организирането на цялостната превантивна дейност на територията на общината, съгласно чл. 10 от ЗБППМН.

Усилията са насочени към ранна превенция на детското асоциално поведение, анализиране факторите за извършване на криминални деяния и предотвратяването на противообществените прояви сред подрастващото поколение. МКБППМН активизира взаимодействието си с органите по образованието, в лицето на директори на училища, класни ръководители, училищни психолози, педагогически съветници.

МКБППМН е свързана преди всичко с проучване особеностите на семейната среда, внимателното изучаване на приятелската среда, анализа на противообществената проява и работата по проблемите и тяхното преодоляване. Акцент се поставя върху развитие на уменията за общуване, самоконтрол, разбиране на проблемите и търсене на алтернативи за тяхното решаване. В работата със семействата усилията са насочени към повишаване на родителския капацитет, чрез знания за детското развитие, основните нужди и потребности на децата, стимулиране на емоционалната връзка във взаимоотношенията, укрепване на диалога родител – дете, премахване на причините за проява на агресия и насилие в семейството.

Местната комисия осъществява своята дейност в тясно сътрудничество с всички институции, работещи по проблемите на деца с асоциално поведение - съд, прокуратура, следствие, центрове за работа с деца, НПО, ИДПС, органите по образованието, педагогически съветници и училищни психолози, Дирекция „Социално подпомагане“, РЗИ и др.

Всички изводи, силни страни и слабости, посочени в настоящия ситуационен анализ, са отправна точка за формулиране на ясни цели и конкретни действия в Общинският годишен план за младежта за 2026.

III. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ.

Приоритетите за провеждане на общинската политика за младежта са в подкрепа на изпълнението на стратегическите приоритети на Националната стратегия за младежта (2021-2030 г.), като подлежат на актуализация през годината.

Общинският годишен план за младежта за 2026 г. е разработен като комплекс от мерки и дейности, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора. Ето защо настоящата програма се основава на традиционното сътрудничество и разчита на добрата координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, здравеопазване, младежко доброволчество.

В изпълнение на Националната стратегия за младежта многосекторният подход следва своето логическото развитие на регионално, областно и общинско ниво чрез официално утвърдени секторни политики за формулиране, изпълнение и оценка на младежките дейности.

Доктрината на ЕС за младежта се фокусира върху 5 основни приоритета, които са базови и за настоящия Общински годишен план за младежта:

- участие;
- информация;
- неформално образование;
- доброволчески дейности;
- по-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта.

В тази връзка Общинският годишен план за младежта 2026 г. предвижда дейности, чрез които младите хора имат повече възможности:

- за участие в обществения живот, в обществени дискусии и вземане на решения за развитието на общината и общността;
- за знания, мобилност, заетост и социално включване;
- за достъп до неформално образование и форми за учене през целия живот;
- за ключови компетентности, дефинирани от Европейската референтна рамка, които обуславят повишаване на качеството на живот и личностното израстване;
- за създаване на младежка инфраструктура в изпълнение на националните приоритети и регионалните политики за младежта;
- за получаване на подкрепа и разбиране от обществото;

Общинският годишен план за младежта 2026 цели постигането на националните приоритети чрез:

- засилване ролята на младите хора в обществото;
- поощряване на инициативи за ангажираност и участие;

- свързване и партньорство за по-добър старт в живота;
- очертаване на позитивна житейска перспектива и бъдеще.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА ГУРКОВО

№	Дейност	Срок/ Период	Отговорни институции
Приоритет 1 Насърчаване на неформалното обучение			
1.	Провеждане на срещи с млади хора, с цел предоставяне на информация за намиране на работно място	2026г.	Дирекция „Бюро по труда“, Община Гурково
2.	Организиране на информационна среща с ученици от гимназиална степен на образование, с цел презентирание и предоставяне на информационни материали на европейски младежки платформи, мерки и схеми на оперативни програми на ЕС, профили на висши учебни заведения в България.	2026г.	Община Гурково Училища
3.	Развиване на културата за безопасност на движение по пътищата.	2026г.	Община Гурково, РУ на МВР-Гурково, МКБППМН
Приоритет 2 Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)			
1.	Провеждане на инициативата "Мениджър за един ден"	2026 г.	Община Гурково
2.	Поддържане и развитие на школи по изкуствата, класове/клубове за народни танци, изобразително изкуство, музика и др. към читалищата	2026 г.	Читалища
3.	Информационни срещи за кариерно ориентиране.	2026 г.	Община Гурково, Училище
Приоритет 3 Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;			

1.	Насърчаване на партньорството между младите хора и общинска администрация в процеса на взимане на решения.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН
2.	Организиране на кампании, доброволчески инициативи за младите доброволци.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища
3.	Съдействие при организиране на младежки доброволчески инициативи.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища

Приоритет 4 Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб

1.	Участие на ученици и младежи от Община Гурково в обществено значими инициативи и мероприятия – Великден, коледна кампания, организиране и отбелязване на национални празници, кампании по поддръжка и почистване на места и обекти в общината.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН Читалища Училища
2.	Отбелязване на Международния ден на доброволеца – 5ти декември	2026 г.	Община Гурково МКБППМН
3.	Прожекции на специализирани филми/театрална постановка, посветена на проблемите на младите хора.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН Читалища
4.	Провеждане на младежки доброволчески инициативи за опазване и облагородяване на природата.	2026 г.	Община Гурково, Училища, МКБППМН

Приоритет 5 Свързаност, толерантност и европейска принадлежност

1.	Информирание на младите хора за международни конкурси и инициативи.	2026 г.	Община Гурково училища МКБППМН Читалища
2.	Отбелязване на Деня на розовата фланелка – „Не на насилието“.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН училища
3.	Провеждане на индивидуални срещи с младежи и техните родители.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН
4.	Провеждане на инициативи и кампании относно формиране на обществено приемливи нагласи и умения сред младите хора.	2026 г.	Община Гурково МКБППМН

Приоритет 6 Насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот

1.	Отбелязване на световни ден за борба с наркоманиите; тютюнопушенето; зависимостите, агресията.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, РЗИ
2.	Провеждане на общинско обучение „Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално-рисково поведение; осъществяване на проекти, насочени към репродуктивното здраве.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, РЗИ, Училища
3.	Организиране на събития за насърчаване на активния и здравословен начин на живот сред младите хора	2026 г.	Община Гурково МКБППМН Спортни клубове Училища Читалища
4.	Организиране на беседи на тема Здравословен начин на живот, съчетани с игри на открито.	2026 г.	Община Гурково, РЗИ Ст. Загора МКБППМН
5.	Спортен турнир за „ Купата на кмета“.	2026 г.	Община Гурково,
6.	Кампании: „Пролетно почистване“ „ Да изчистим България за един ден“ „Лятна академия към МКБППМН“	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища
7.	„На всяко дете - дръвче“ - инициатива за облагородяване на терени от общината.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища

Приоритет 7 Насърчаване на културата и творчеството сред младите хора

1.	Насърчаване на мобилността на младежките творчески трупи и подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища, Читалища
2.	Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения на младите хора	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища, Читалища
3.	Подкрепа за разработването и изпълнението на услуги за свободно време на младите хора, насърчаващи културно участие	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища, Читалища

4.	Популяризиране и подкрепа на дейностите на младежки пространства, зони, творчески колективи и организации, работещи за младежко включване в културния живот.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища, Читалища
5.	Награда за „Отличени ученици“.	2026 г.	Община Гурково, МКБППМН, Училища, Читалища

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Успешното изпълнение на Годишния план за младежта зависи от координацията между всички институции и организации, работещи по проблемите на младите хора:

- Общинска администрация – Гурково
- Училища на територията на Община Гурково
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
- Дирекция бюро по труда
- Дирекция социално подпомагане - Отдел "Закрила на детето" – Гурково
- РУ на МВР – Гурково
- Читалища на територията на община Гурково
- Спортни клубове
- РЗИ – Ст. Загора
- и др.

Кметът на общината е необходимо да сътрудничи с териториалните структури на централните държавни органи и гарантира участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинската политика за развитие на младежта.

От съществено значение, както за изпълнението и постигането на заложените цели на Национална стратегия на младежта 2021-2030 г. и общинският младежки план е:

„сътрудничеството и партньорството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и местно ниво с представителите на неправителствените организации и младите хора. Ангажираността, активното участие на младежите и включването им в етапите на създаване, изпълнение, мониторинг и оценка на политиките са от ключово значение за постигане на ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост на провежданата политика за младежта“.

VI. ДЕЙСТВИЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА, АКТУАЛИЗАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Кметът на община Гурково ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план, който подлежи на актуализиране.

Наблюдението и актуализацията на плана се осъществява текущо чрез периодични срещи на ангажираните с младежката политика институции, младежките организации и групи млади хора, с оглед своевременното очертаване на основните цели и дейности.

Оценката анализира изпълнението на дейностите, заложи в общинския план и цялостното им въздействие върху младежката общност. Тя се извършва чрез отчитане на постигнатите индикатори - брой изпълнени инициативи от годишния план, брой млади хора, участвали в дейностите.

VII. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2026 г.

Мерките за информираност и публичност на Общинския план за младежта 2026 г. са предвидени във всяка дейност от различните направления според спецификите на конкретните инициативи, събития, акции и кампании.

Всички прояви на младежка активност, предмет на Общинския план за младежта 2026 г, се популяризират на официалната страница на Община Гурково и в социалните мрежи. Според спецификата на събитието, за всички значими събития с фестивален и конкурсен характер, ще се изработват транспаранти, винили, работни материали, рекламни материали и др.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

Изготвил: /п/
Ивелина Тенева- мл.експерт „СМСД“